

STANISŁAW GŁAZ

ur. 1933; Dzwola

Miejsce i czas wydarzeń	Janów Lubelski, dwudziestolecie międzywojenne, II wojna światowa, PRL
Słowa kluczowe	projekt Etnografia Lubelszczyzny, kultura ludowa, muzyka ludowa, gra na skrzypcach, kijki, II wojna światowa, przymusowa praca dla Niemców, okupacja niemiecka, skrzypce, piosenka "Za stodołą ścieżka...", szewc, kolędowanie, polka, Herody, krakowskie wesele, komunizm, PRL, zespół muzyczny

Początki gry na skrzypcach

Kiedy się zacynołem ucyć grać, to pamiętam jak to wszystko tak. Ja jak ojciec jeszcze w trzydziestym dziewiątym roku jak łojciec grał, to ja się przyglądałem i wtedy za takie to na kij, takie kijki i tak to próbowałem, łojciec grał, ja siedziałem przy łojcu, tak próbowałem, ji przyglądałem się jim. [...] na takich kijkach wpierw przyglądałem się. Potem w trzydziestym dziewiątym roku były takie piękne skrzypce, dobre, i Niemiec zbombardował te nasza struna i te się skrzypce spaliły wszystko. [...] Nie było skrzypiec skund wziunść, nie było, to wojna. Niemiec tak dokuczał, te Niemce dokuczały. I tak, tak, tak wszystko było takie. Łojciec nie mógł grać, bo na furmanki jeździł, te choiny Niemcom musiał wozić. I tak, tak to. Po tem łojciec tam zauważył takie skrzypce kiepskie tam gdzieś jak tam był i ten mu człowiek mu doł te skrzypce mu podarował ojcowi mojamu. Ojciec przywiózł, pokleił jich i zacoł grać troche. Zacoł grać, to ja już miałem w ten czas dziewięć lat, dziewięć lat miałem w ten czas. No łon zacon grać ji ja już zacon te skrzypce brać, zacołem próbować już na nich grać tak. I tako piosenka zem zacon grać: „Za stodołu ścieżka, chowaj mamu pieska, masz córusia ładno, chłopcy ci łukradno”. I tako, tako piosenka, tako polka była to ja zaconem to grać już i tak po troszku, po troszku zaconem się przyłucać. [...] I później jak zaconem tak, już miałem, dziesiąty rok mi nastąpił, no tu bieda, trzeba pójść coś zarobić dzieś, trzeba szukać coś zarobić, bo trzeba coś zarobić, żeby coś było, tu bo tutaj ni ma z cego żyć dobrze. No i ja poszedłem do szewca. Poszedłem do szewca, a tam u szewca za ściany wnuk groł na skrzypcach, taki, taki chłopak jak i ja, z tego roku prawie, rok starszy był łodemnie. Na skrzypcach groł, a jego łojciec też grał na skrzypcach. To ja buty naprawiołem tam u tygo szewca, jak łobiad to leciałem do niego ji pograjwa se. I zaconem już się lepiej, coraz lepiej już się ucyć grać. I wtencas zem troche jakem tam chodził, to z tem chłopakiem zagrali ji jak więcej podgrywołem

jeszcze, bo łojciec casu ni miał, a ten tam miały więcej casu bo siedziały, to ja grałem cało zime z niami i ucyłem się. Potem poszedłem po kolędzie, pierwszy rok po kolędzie poszedłem, poszedłem po kolędzie, no już z chłopakami zacynam grać na kolędzie, już ji kolędy i takie polki, coś. Ji łod tej pory zacynam grać. Chodziłem siedemnaście lat po kolędzie, z Herodam, z krakoskiem weselem i ze stražo chodziłem, tak było kiedy. [...] To byłem trzy razy korany za komuny, bo nie wolno było dziadować. To ja zam tak robiłem, to co zarobiłam zapłaciłam kara i jeszcze para zelówek przybiłam tych do butów, dołożyłam do tego, zeby jesce ji zapłaciłam kare, a drugi rok poszam po kolędzie. I tak zem, i tak się, tak tam się robiło. No i później było dzieś w piędziesiątym roku, tak, w piędziesiątym roku jus, w piędziesiątym którymś i ło już roku było, zacynam się ucyć do orkiestry grać. [...] No ji to mnie bardzo podratowało, że ja grałem z orkiestro, a ja tempo, wszystko się to łu mnie wypracowało. Bo w orkiestrze bez tempa nie będzie grał, bez tego. Wypracowane miałem tempo, wszystko, że ja dzisiaj jakbym grał, to ja jak grom na skrzypcach to tak jak bym tańcował, tak jakbym tańcował.

Data i miejsce nagrania	2011-05-03, Janów Lubelski
Rozmawiał/a	Ilona Gumowska
Transkrypcja	Ilona Gumowska
Redakcja	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"